گفت‌وگوی منتشر نشده «جوان» با مرحومه «فردوس جمشیدی» مادر شهید محمدهاشم چوبداران

عشق، محمد را آسمانی کرد

■ صغری خیل فرهنگ

«تو دریای غیرت بودی، می‌گفتی می‌روم، نمی‌مانم. چگونه بمانم و هر روز شاهد پرپر شدن گل روی عزیزانم باشم. چگونه بمانم و هر روز جنازه‌های محبان سیدالشهدا(ع) را بر روی شانه‌هایم به پیشگاه حقیقت مطلق تقدیم دارم و رفتی. اما هاشم جان چه شد که سنگر دانشگاه را با همه نیازش رها کردی و به وادی خون و جنون رهسپار گشتی. این مقوله‌ای است که شاید همه خاکیان از درک آن عاجز باشند. آری! رفتی و در پس آن تنها و تنها نامه‌های پر مهر و محبت تو از جبهه بود که برای ساعاتی خانواده را به تو نزدیک می‌کرد و اما در این نامه آخر چه نوشته بودی. می‌روم تا انتقام سیلی زهرا(س) بگیرم و رفتی. نوشته بودی می‌ترسم از کمی توشه و بلندی راه، می‌ترسم که دوست حتی گلوله‌ای را از من دریغ دارد...» آنچه در پی می‌آید آخرین گفت‌وگوی جوان است با مرحومه فردوس جمشیدی مادر شهید محمدهاشم چوبداران، در ایامی که چند روزی بیش نیست به فرزند شهیدش پیوسته است. این گفت‌وگو تقدیم به روح بلند این مادر شهید، همه شهدا و والدینی که با رزق حلال فرشتگانی زمینی را در دامن خود پرورش دادند.

عکس تزئینی است

ممنونیم که با وجود کسالت گفت‌وگو با ما را پذیرفتید، برای شروع از فعالیت‌های عبادی و معنوی فرزندتان برایمان بگویید.

محمد در تیرماه ۱۳۴۵ سال در تهران به دنیا آمد، از همان دوران کودکی علاقه زیادی به ائمه(ع) خصوصاً سالار شهیدان حضرت سیدالشهدا(ع) داشت، طوری که در دهه محرم همیشه در مراسم سوگواری شرکت می‌کرد. از سن هفت سالگی نماز می‌خواند و روزه می‌گرفت، در مسجد حضور جدی و فعالی داشت، قاری قرآن بود و صوت زیبایی هم داشت، در مراسم تعزیه‌خوانی شرکت می‌کرد و چون جوان رعنایی بود، نقش حضرت علی‌اکبر(ع) را اجرا می‌کرد. یادم است در دوران طفولیت علاقه زیادی به نوارهای مذهبی خصوصاً سخنرانی حاج‌احمد کافی داشت، از غیبت کردن بی‌نهایت بیزار بود و هر وقت هم بحث غیبت باز می‌شد محل را با ناراحتی ترک می‌کرد. بسیار حیا داشت. محرم و نامحرم را بسیار رعایت می‌کرد و به آن مقیّد بود. به نماز اول وقت و جماعت هم اهمیت زیادی می‌داد.

پسرتان در جریان مبارزات انقلابی هم شرکت داشت؟

محمدهاشم در راهپیمایی‌های ضد رژیم شرکت می‌کرد. در دوره دبیرستان در انجمن اسلامی مدرسه شهید احدزاده فعالیت داشت. بعد از انقلاب در بسیج مسجد احمدیه نارمک فعالیت می‌کرد. اکثراً پاسی از شب یا تمام شب را در مسجد می‌ماند. پسرم مسئولیت کتابخانه مسجد نوروززاده در محله خیابان طیب، را برعهده داشت و عضو انجمن اسلامی دبیرستان شهید احدزاده و عضو انجمن اسلامی دانشگاه هم بود.

به عنوان مادر این شهید کدام خصوصیات پسرتان جلوه بیشتری برایتان داشت؟

شهید برخوردش با اهل خانواده بسیار خوب بود. بسیار مرتب بود، هنگام آماده شدن برای نماز بسیار نظافت را رعایت می‌نمود. دارای پشتکار زیادی بود. هر کاری را شروع می‌کرد تا پایان آن را با قدرت ادامه می‌داد. بسیار فعال و پرتلاش بود. دلسوز و مهربان بود. طاقت ناراحتی افراد خانواده را نداشت. با گذشت، کم‌توقع و قانع بود. از لباس‌های روشن استفاده می‌کرد. همیشه تمیز و معطّر بود. به درسش هم توجه زیادی داشت. بعد از اتمام دوره دبیرستان در مرکز تربیت معلم شهید ثانی در رشته دینی و عربی قبول شد. بعد از دو ترم، در رشته کشاورزی، گرایش امور زراعی دانشگاه اصفهان هم قبول شد. چه در دوره تحصیل در مدرسه و چه در دانشگاه همواره فعال و جدّی و درسخوان بود. علاقه زیادی به درس داشت و سخن امام را تکرار می‌کرد که هر کس به مدرسه بیاید و درس نخواند حرام است. غذای ساده و سبک می‌خورد تا بتواند شب‌ها خوب درس بخواند و صبح‌ها به راحتی از خواب بلند شود.

چطور شد که محمد به جبهه رفت؟

علاقه زیادی به جبهه رفتن داشت. بالاخره هم ۲۰ بهمن سال ۶۵ بعد از ثبت نام برای آموزش، ۴۵ روز به پیشوای ورامین رفت. پس از آن، به مدت شش ماه در جبهه‌های جنوب حضور داشت. در این مدت در واحد یگان دریایی شهید مجید رمضانی مشغول خدمت بود. آن طور که همرزمانش می‌گویند در آن شش ماه محمدهاشم از آموزش سکّان‌داری به برادران رزمنده گرفته تا شرکت در مانور عظیم شهادت در خلیج فارس فعالیت می‌کرد. پسرم برای دومین بار همراه با کاروان سپاهیان نصرت مهدی(عج) در جبهه حضور یافت و به منطقه عملیاتی غرب کشور رفت. قرار بود سه ماه آنجا باشد. اما پیش از عملیات بیت‌المقدس ۷ عازم جنوب شد و در روز ۲۳ خردادماه ۱۳۶۷ در عملیات بیت‌المقدس در منطقه عملیاتی شلمچه به شهادت رسید. پیکرش در شلمچه جا ماند و پس از ۹ سال در تاریخ ۱۸ مهر ماه ۱۳۷۶ به خانه بازگشت.

کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را
پنهان نگشته‌ای که شوم طالب حضور
غایب نگشته‌ای که هویدا کنم تو را

> **شهادت در واقع وصال دو موجود هم‌سخن می‌باشد که یکی قابلیت و ارزش رسیدن به دیگری پیدا نموده مثل آهن و آهن‌ربا جذب یکدیگر می‌شوند و حالت آرامش و رضا برای هر دو به وجود می‌آید و اینجا است که قرآن در مورد امام حسین(ع) (شأن نزول) می‌فرماید: «یا ایتها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک راضیه مرضیه فادخلی فی عبادی و ادخلی جنتی»**

> **پیش از عملیات بیت‌المقدس ۷ عازم جنوب شد و در روز ۲۳ خردادماه ۱۳۶۷ در عملیات بیت‌المقدس در منطقه عملیاتی شلمچه به شهادت رسید. پیکرش در شلمچه جا ماند و پس از ۹ سال در تاریخ ۱۸ مهر ماه ۱۳۷۶ به خانه بازگشت**

دست‌نوشته‌های شهید محمدهاشم چوبداران در وصف جهاد و شهادت

یکی از خصوصیات جهاد این است که انسان با اختیار و انتخاب خودش آن را انتخاب می‌کند و به دلیل همراهی شداید و سختی‌های جسمی و شداید روحی با این عمل، انتخاب دشوار است و از آن جا که در اسلام هر کار تربیتی چون خلاف میل شیطان درونی انسان است ابتدا مشکل جلوه می‌کند اما با درونی شدن آن به روح و جسم انسان توأماً حلاوت و شیرینی و فرح می‌بخشد و باعث رشد می‌شود و به همین خاطر یک فرد جهادگر در برابر مشکلات زندگی و از همه مهم‌تر معاصی نمی‌شکند و مقاومت می‌کند.

وقتی عرفان حاصل شد یافتن آغاز می‌شود اما چه یافتنی؟ یافتن حقایق، یافتن عیوب، پیدا نمودن فقر کامل خود و غنای مطلق باریتعالی، رسیدن به این موضوع که قطره‌ایم و به جهت اینکه نگندیم و از بین نرویم باید و حتماً به دریای بیکران الهی بپیوندیم. وقتی این احساس مستحکم شد رفاقت به وجود می‌آید چرا که هر دو از یک سخنند در نتیجه محبت و صفا ما حصل آن می‌شود و وقتی محبت قوت گرفت و به نهایت رسید عشق حاصل می‌شود، البته تشخیص عاشق و معشوق بسیار مشکل است چون از طرفی مخلوق به حدی از درک رسیده که عاشق می‌گردد و از سویی عارف مطلق نیز عنایت می‌کند و عاشق خود را عاشق‌وار می‌طلبد. وقتی این امر به نهایت می‌رسد این دو می‌خواهند همدیگر را جذب کنند و ربایش عجیبی به وجود می‌آید و انسان عاشق می‌بایست قطره‌وار از مرحله خاک کنده شود و پرواز کند. در این حالت مفهومی به نام شهادت به وجود می‌آید و شهادت نهایت تکامل هر انسان است و اول کسی که خود را طبق آیات مختلفی از قرآن شهید نامید وجود مقدس «حضرت حق» است البته اشتباه به ذهن نشود که تنها یک راه جهت شهادت وجود دارد و آن همان کشته شدن در راه خداست چنان که برای مثال می‌توان گفت کسی که به دنبال علم برای خدا رود در هر زمانی از این پویش از دنیا رود شهید نامیده می‌شود.

پس شهادت در واقع وصال دو موجود هم‌سخن می‌باشد که یکی قابلیت و ارزش رسیدن به دیگری پیدا نموده مثل آهن و آهن‌ربا جذب یکدیگر می‌شوند و حالت آرامش و رضا برای هر دو به وجود می‌آید و اینجا است که قرآن در مورد امام حسین(ع) (شأن نزول) می‌فرماید: «یا ایتها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک راضیه مرضیه فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی»

نگاه

دو فیلم دفاع مقدسی فیلم‌های برگزیده تماشاگران جشنواره فجر شدند

روسفیدی سینما با «شیار ۱۴۳» و «چ»

■ آرمان شریف

۳۲ سال زمان کمی برای به بلوغ رسیدن و تکامل یک جشنواره نیست. بسیاری از جشنواره‌های بین‌المللی در کشورهای دیگر با عمری کمتر از جشنواره فجر توانسته‌اند به آن چه برگزار می‌کنند سروسامان مناسبی بدهند و فیلم‌هایی متناسب با منافع و سلیقه برگزارکنندگان ارائه دهند. اما جشنواره فیلم فجر بعد از گذشت سه دهه از عمرش هنوز در بسیاری از مسائل پیش‌پاافتاده لنگ می‌زند و در ارائه فیلم‌هایش با لکنت مواجه می‌شود.

جشنواره امسال هم مانند دوره‌های پیشین خود برای انتخاب فیلم‌ها با حاشیه‌هایی همراه بود. هیئت انتخاب جشنواره امسال در ابتدا در میان فیلم‌های ضعیف و بدون محتوا و داستانی - به زعم بیشتر منتقدان - که ارائه شد جایی برای فیلم «شیار ۱۴۳» در نظر نگرفت. این تصمیم صدای اعتراض کسانی که فیلم را در محافل و مجالس خصوصی دیده بودند، برانگیخت. سرانجام در آخرین روزهایی که کنداکتور جشنواره در حال بسته شدن بود، «شیار ۱۴۳» با فشار رسانه‌ای وارد جشنواره شد ولی باز هم مورد کم‌لطفی هیئت انتخاب قرار گرفت و این فیلم را در بخش خارج از مسابقه قرار داد.

پس از اکران آخرین ساخته نرگس آبیار (کارگردان شیار ۱۴۳) در سینماهای مردمی و کاخ جشنواره برج میلاد صدای اعتراض کسانی که فیلم را دیده بودند نسبت به تصمیم هیئت انتخاب جشنواره بلند شد. شیار ۱۴۳ در رتبه اول فیلم برگزیده تماشاگران قرار گرفت که همین مسئله نشان از نادرستی تصمیم بسیاری از چهره‌های سینمایی کشور دارد.

ابراهیم حاتمی کیا کارگردان نام‌آشنای سینمای کشور از اولین کسانی بود که بعد از دیدن فیلم لب به شکوه گشود و گفت: «این چه ترکیبی در هیئت انتخاب است که به چنین انتخابی منجر می‌شود. این برای من مسئله است. چه خوابی برای این دوستان رخ داده که نتوانستند این فیلم را در جشنواره تحمل کنند و عوامل آن مجبور به لابی برای حضور در جشنواره شدند. این بچه‌ها تازه وارد سینما شده‌اند، پشتوانه بزرگی ندارند، وزیر وقت با آنها عکس یادگاری می‌گیرد اما بودجه‌ای به آنها نمی‌دهد. این بچه‌ها باید حمایت شوند. این فیلم دیگر باید چگونه می‌بود که مورد حمایت واقع می‌شد. این دوستان هیئت انتخاب یا خواب بوده‌اند که این فیلم را ندیده‌اند یا در احوالات دیگری بوده‌اند، اما اگر معتقد شویم که حق آنهاست که انتخاب کنند و این فیلم را به جشنواره نفرستند باید بگوییم که وای بر این سینما. من قصد اهانت به دوستان هیئت انتخاب ندارم اما حق دارم از این فیلمی که از جریان بچه‌های جنگ و مادران شهدا می‌گوید در دفاع از آنها بگویم که دوستان همکار برای شما متأسفم»

در حالی که سینماگران اروپایی و امریکایی دنبال کوچک‌ترین اتفاقات از واقعه‌ای مثل دو جنگ جهانی هستند تا آن را به جهانیان نشان دهند بسیاری از مسئولان هنری کشور می‌خواهند چشم‌ها را بر واقعیت ببندند و آن را در جایی دیگر جست‌وجو کنند. چنانچه در سینمای امروز کشور هر ساله فیلم‌های بی‌محتوا و بدون مخاطب با استفاده از رانت‌ها و هزینه‌های دولتی ساخته می‌شود. فیلم‌هایی که پس از تولید و اکران‌شان به هیچ عنوان نمی‌توانند مخاطبان و منتقدان را راضی کنند و حتی قادر نیستند نماینده یک کشور و یک گروه برای ارائه به جشنواره‌ها و کشورهای دیگر باشند و بعد از چند سال دیده نشدن به انباری‌های تاریک و سوت و کور می‌پیوندند.

> **افرادی مانند نرگس آبیار و حاتمی کیا که دغدغه سینمای دفاع مقدس دارند و در این زمینه پژوهش و فعالیت کرده‌اند، می‌توانند در آینده نیز از جنگی که مملو از انسان‌ها و اتفاقات خاص است آثاری عمیق و مخاطب پسند بسازند. جنگ ما هنوز زوایای پنهان و آشکار زیادی دارد که هنوز یا به آن پرداخته نشده یا نتوانسته‌ایم آن را به خوبی به مردم نشان دهیم**

به هر روی با وجود برخی کج‌سلیقگی‌ها، تجربه امسال جشنواره فجر باز هم نشان داد اگر کسانی که دغدغه دفاع مقدس دارند وارد عرصه شوند فیلم‌هایی با محتوا و تماشاگرپسند خواهند ساخت. دو فیلم «شیار ۱۴۳» و «چ» که بهترین فیلم‌های ساخته شده از دیدگاه مردم بودند به خوبی شاهدی بر این ادعا هستند. آبیار که فیلم خود را با هزینه بخش خصوصی و بدون کمک‌های دولتی ساخته در پرونده کاری‌اش نگارش ۳۰ جلد کتاب به چشم می‌خورد که بخش زیادی از آنها مربوط به دوران دفاع مقدس است. در پایان باید گفت افرادی مانند نرگس آبیار و حاتمی کیا که دغدغه سینمای دفاع مقدس دارند و در این زمینه پژوهش و فعالیت کرده‌اند، می‌توانند در آینده نیز از جنگی که مملو از انسان‌ها و اتفاقات خاص است آثاری عمیق و مخاطب پسند بسازند. جنگ ما هنوز زوایای پنهان و آشکار زیادی دارد که هنوز یا به آن پرداخته نشده یا نتوانسته‌ایم آن را به خوبی به مردم نشان دهیم.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۴۱۸۱

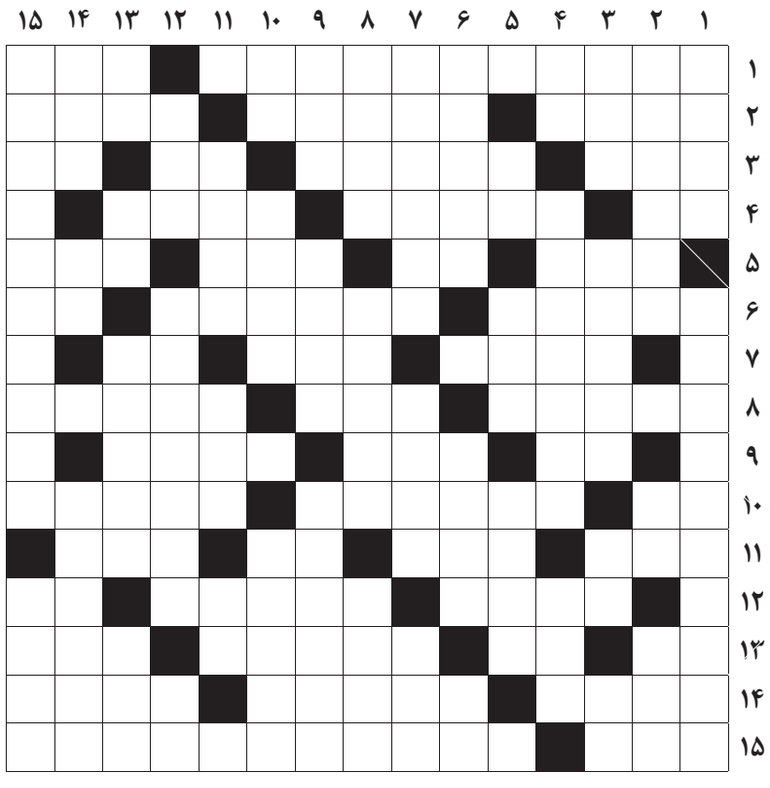

از راست به چپ

■ ۱- لقب شهر یزد- حرکت عده‌ای از مردم از سرزمینی به سرزمین دیگر ■ ۲- زندان تهران- جانور درخت زی استرالیایی- نوعی حج ■ ۳- معما- پیش غذای گیاهی- ساز عرفانی- جفت ماده ■ ۴- عامل وراثت- نقرهای- دلها ۵- سرشک- عدد یکرقمی- باختر- غذای رقیق ■ ۶- بیمار روحی- سوغات سفر- علامت تقسیم ■ ۷- افسار و مهار- از ابزار کارگاه درودگری- عضو بالانشین ■ ۸- رنگی از خانواده قرمز- شهر بیدر و پیکر- پایتخت کانادا ■ ۹- عدد هندسی- جاده قطار- خصم ■ ۱۰- واحد معینی از دارو- ورزشگاه تیم بارسلون اسپانیا- همیشگی ■ ۱۱- پشت سر- نهنگ- برکت و فزونی نعمت- شهر شیشه گران آلمان ■ ۱۲- از پزشکان متخصص- ضایعات و مواد دورانداختنی مصالح ساختمانی- پژمرده و بیحال ■ ۱۳- سایه- آفت نباتی- از بیماری های لثه- موشک ضد تانک ■ ۱۴- مظهر پاکی در طبیعت- شهر محل شهادت امام حسن عسکری (ع) - سرمربی آرسنال انگلیس ■ ۱۵- قربانی کردن شتر- مجموعه ای از فقها و حقوقدانان برای پاسداری از احکام اسلامی و قانون اساسی در مصوبات مجلس

از بالا به پایین

■ ۱- مقدار برق یک دستگاه- نفوذ کردن ■ ۲- هاور کرافت- طلا- بیان کردن مسئله یا امر غامض ■ ۳- خرد؛ بسیار کوچک- صدای افتادن چیزی در آب- برجستگی لاستیک- مساوی ■ ۴- ریشه- چاشنی کاهو- بلند ■ ۵- عدد تقویمی- تابستان آذری- پول چین ■ ۶- حاصل کاسبی- اول شب- نور اندک ■ ۷- سفرنامه اش از آثار چارلز دیکنز است- اندام- پارسال ■ ۸- طبقه اول اعداد طبیعی- محله سیاهان نیویورک- پدر شعر نو ■ ۹- ساز عود- چپاول و یغما- عملی که علاوه بر چاقی و بروز انواع بیماری باعث قساوت قلب می شود ■ ۱۰- نفس خسته- از شهرهای کردستان- اعوان ■ ۱۱- معشوق- شدیدتر- مقابل علیه ■ ۱۲- بخشایش و گذشت- سرمایه اندک- حرف شگفتی ■ ۱۲- ناچیز- کافی- شلوار جنگجویان قدیمی- جزیره دوگانه خلیج فارس ■ ۱۳- نویسنده دور دنیا در هشتاد روز- شبکه و سایت- از تیم های لالیگای اسپانیا ■ ۱۵- گریموری- از خانواده سمند

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

			۷	۹		۲	۵	
		۱				۹		
		۲				۷		
۲					۸			۵
	۷		۶		۳			
							۴	۸
۳			۵	۶				
				۷			۳	۹
	۵			۴	۲			

جدول کلمات متقاطع
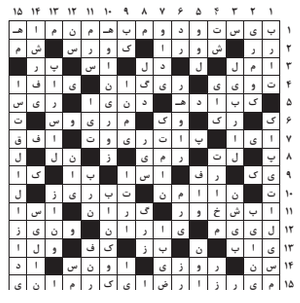
پاسخ جدول شماره ۴۱۸۰